


---

# Devipujanavidhikirupanam

——  
देवीपूजनविधिनिरूपणम्

——  
Document Information



---

Text title : devIpUjanavidhikirUpaNAM

File name : devIpUjanavidhikirUpaNAM.itx

Category : devii, pUjA

Location : doc\_devii

Transliterated by : Vishwas Bhide

Proofread by : Vishwas Bhide, PSA Easwaran

Acknowledge-Permission: <http://satsangdhara.net>

Latest update : April 30, 2021

Send corrections to : [sanskrit at cheerful dot c om](mailto:sanskrit@cheerful dot c om)

---

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

**Please help to maintain respect for volunteer spirit.**

---

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

---

September 16, 2023

*sanskritdocuments.org*

---



---

## Devipujanavidhikirupanam

---

### દેવીપૂજનવિધિનિરૂપણમ્

---



(દેવીભાગવતતઃ)

નારદ ઉવાચ -

ધર્મશ્ચ કીદૃશસ્તાત દેવ્યારાધનલક્ષણઃ ।  
કથમારાધિતા દેવી સા દદાતિ પરં પદમ્ ॥ ૧ ॥

આરાધનવિધિઃ કો વા કથમારાધિતા કદા ।  
કેન સા દુર્ગનરકાદુર્ગા ત્રાણપ્રદા ભવેત્ ॥ ૨ ॥

શ્રીનારાયણ ઉવાચ -

દેવર્ષે શૃણુ ચિત્તૈકાઞ્ચેણ મે વિદુષાં વર ।  
યથા પ્રસીદતે દેવી ધર્મારાધનતઃ સ્વયમ્ ॥ ૩ ॥

સ્વધર્મો યાદૃશઃ પ્રોક્તસ્તં ચ મે શૃણુ નારદ ।  
અનાદાવિહ સંસારે દેવી સમ્પૂજિતા સ્વયમ્ ॥ ૪ ॥

પરિપાલયતે ઘોરસહુટાદિષુ સા મુને ।  
સા દેવી પૂજયતે લોકૈર્યથાવત્તદ્વિધિં શૃણુ ॥ ૫ ॥

પ્રતિપત્તિથિમાસાઘ દેવીમાજ્યેન પૂજયેત્ ।  
ઘૃતં દઘાદ્બ્રાહ્મણાય રોગહીનો ભવેત્સદા ॥ ૬ ॥

દ્વિતીયાયાં શર્કરયા પૂજયેજ્જગદમ્બિકામ્ ।  
શર્કરાં પ્રદદેદ્વિપ્રે દીર્ઘાયુર્જાયતે નરઃ ॥ ૭ ॥

તૃતીયાદિવસે દેવ્યૈ દુગ્ધં પૂજનકર્મણિ ।  
ક્ષીરં દત્વા દ્વિજાઞ્ચાય સર્વદુઃખાતિગો ભવેત્ ॥ ૮ ॥

ચતુર્થ્યાં પૂજનેડપૂપા દેયા દેવ્યૈ દ્વિજાય ચ ।  
અપૂપા એવ દાતવ્યા ન વિઘ્નૈરભિભૂયતે ॥ ૯ ॥

પચ્ચમ્યાં કદલીજાતં ફલં દેવ્યૈ નિવેદયેત્ ।

तदेव ब्राह्मणो देयं मेधावान्युरुषो भवेत् ॥ १० ॥  
 षष्ठीतिथौ मधु प्रोक्तं द्वैतपूजनकर्मणि ।  
 ब्राह्मणाय च दत्तव्यं मधु कान्तिर्यतो भवेत् ॥ ११ ॥  
 सप्तम्यां गुडनैवेद्यं देव्यै दत्त्वा द्विजय च ।  
 गुडं दत्त्वा शोकलीनो जायते द्विजसत्तम ॥ १२ ॥  
 नारिकेलमथाष्टम्यां देव्यै नैवेद्यमर्पयेत् ।  
 ब्राह्मणाय प्रदातव्यं तापलीनो भवेन्नरः ॥ १३ ॥  
 नवम्यां लाजमम्बायै चार्पयित्वा द्विजय च ।  
 दत्त्वा सुभाषिको भूयाद्विड लोके परत्र च ॥ १४ ॥  
 दशम्यामर्पयित्वा तु देव्यै कृष्णतिलान्मुने ।  
 ब्राह्मणाय प्रदत्त्वा तु यमलोकाद्भयं न वि ॥ १५ ॥  
 ऐकादश्यां दधि तथा देव्यै चार्पयते तु यः ।  
 ददाति ब्राह्मणायैतद्देवीप्रियतमो भवेत् ॥ १६ ॥  
 द्वादश्यां पृथुकान्देव्यै दत्त्वाचार्याय यो ददेत् ।  
 तानेव च मुनिश्रेष्ठ स देवीप्रियतां व्रजेत् ॥ १७ ॥  
 त्रयोदश्यां च दुर्गायै चण्डिकाप्रददाति च ।  
 तानेव दत्त्वा विप्राय प्रजासन्ततिमान्भवेत् ॥ १८ ॥  
 चतुर्दश्यां च देवर्षे देव्यै सक्तूनप्रयच्छति ।  
 तानेव दद्याद्विप्राय शिवस्य दयितो भवेत् ॥ १९ ॥  
 पायसं पूर्णिमातिथ्यामपार्णायै प्रयच्छति ।  
 ददाति च द्विजाभ्याय पितृनुद्धरतेऽभिलान् ॥ २० ॥  
 तत्तिथौ ङवनं प्रोक्तं देवीप्रीत्यै मलामुने ।  
 तत्तत्तिथ्युक्तवस्तूनामशेषारिष्टनाशनम् ॥ २१ ॥  
 रविवारे पायसं च नैवेद्यं परिकीर्तितम् ।  
 सोमवारे पयः प्रोक्तं भौमे च कदलीकूलम् ॥ २२ ॥  
 बुधवारे च सम्प्रोक्तं नवनीतं नवं द्विज ।  
 गुरुवारे शर्करां च सितां भार्गववासरे ॥ २३ ॥

શનિવારે ઘૃતં ગવ્યં નૈવેદ્યં પરિકીર્તિતમ્ ।  
 સપ્તવિંશતિનક્ષત્રનૈવેદ્યં શ્રૂયતાં મુને ॥ ૨૪ ॥  
 ઘૃતં તિલં શર્કરાં ચ દધિ દુગ્ધં કિલાટકમ્ ।  
 દધિકૂર્ચી મોદકં ચ ક્ષેણિકાં ઘૃતમાણ્ડકમ્ ॥ ૨૫ ॥  
 કંસારં વટપત્રં ચ ઘૃતપૂરમતઃ પરમ્ ।  
 વટકં કોકરસકં પૂરણં મધુ સૂરણમ્ ॥ ૨૬ ॥  
 ગુડં પૃથુકદ્રાક્ષે ચ ખર્જૂરં ચૈવ ચારકમ્ ।  
 અપૂપું નવનીતં ચ મુદ્ગં મોદક એવ ચ ॥ ૨૭ ॥  
 માતુલિન્ડગમિતિ પ્રોક્તં ભનૈવેદ્યં ચ નારદ ।  
 વિષ્ણુભ્રમાદિષુ યોગેષુ પ્રવક્ષ્યામિ નિવેદનમ્ ॥ ૨૮ ॥  
 પદાર્થાનાં કૃતેષ્વેષુ પ્રીણાતિ જગદમ્બિકા ।  
 ગુડં મધુ ઘૃતં દુગ્ધં દધિ તકં ત્વપૂપકમ્ ॥ ૨૯ ॥  
 નવનીતં કર્કટીં ચ કૂષ્માણ્ડં ચાપિ મોદકમ્ ।  
 પનસં કદલં જમ્બુકલમામ્નકૃલં તિલમ્ ॥ ૩૦ ॥  
 નારડુંગં દાડિમં ચૈવ બદરીકૃલમેવ ચ ।  
 ધાત્રીકૃલં પાચસઞ્ચ પૃથુકં ચણકં તથા ॥ ૩૧ ॥  
 નારિકેલં જમ્બકૃલં કસેરું સૂરણં તથા ।  
 એતાનિ ક્રમશો વિપ્ર નૈવેદ્યાનિ શુભાનિ ચ ॥ ૩૨ ॥  
 વિષ્ણુભ્રમાદિષુ યોગેષુ નિર્ણાતાનિ મનીષિભિઃ ।  
 અથ નૈવેદ્યમાખ્યાસ્યે કરણાનાં પૃથક્મુને ॥ ૩૩ ॥  
 કંસારં માણ્ડકં ક્ષેણી મોદકં વટપત્રકમ્ ।  
 લડુકં ઘૃતપૂરં ચ તિલં દધિ ઘૃતં મધુ ॥ ૩૪ ॥  
 કરણાનામિદં પ્રોક્તં દેવીનૈવેદ્યમાદરાત્ ।  
 અથાન્યત્સમ્પ્રવક્ષ્યામિ દેવીપ્રીતિકરં પરમ્ ॥ ૩૫ ॥  
 વિધાનં નારદમુને શર્ણુ તત્સર્વામાદૃતઃ ।  
 ચૈત્રશુદ્ધતૃતીયાયાં નરો મધુકવૃક્ષકમ્ ॥ ૩૬ ॥  
 પૂજયેત્પઞ્ચ ખાદ્યં ચ નૈવેદ્યમુપકલ્પયેત્ ।  
 એવં દ્વાદશમાસેષુ તૃતીયાતિથિષુ ક્રમાત્ ॥ ૩૭ ॥

शुक्लपक्षे विधानेन नैवेद्यमभिदध्मले ।  
 वैशाखमासे नैवेद्यं गुडयुक्तं च नारद ॥ ३८ ॥  
 ज्येष्ठमासे मधु प्रोक्तं देवीप्रीत्यर्थमेव तु ।  
 आषाढे नवनीतं च मधुकस्य निवेदनम् ॥ ३९ ॥  
 श्रावणे दधि नैवेद्यं भाद्रमासे च शर्करा ।  
 आश्विने पायसं प्रोक्तं कार्तिके पय उत्तमम् ॥ ४० ॥  
 मार्गे कृष्णयुक्तमा प्रोक्ता पौषे च दधिकूर्णिका ।  
 माघे मासि च नैवेद्यं घृतं गव्यं समाहरेत् ॥ ४१ ॥  
 नारिकेलं च नैवेद्यं फाल्गुने परिकीर्तितम् ।  
 अत्र द्वादशनैवेद्यैर्मासे च ऋततोऽर्थयेत् ॥ ४२ ॥  
 (मधुकप्रते कार्यं देवीस्तोत्रम् ४३-५६)  
 मङ्गला वैष्णवी माया कालरात्रिर्दुःखत्या ।  
 मङ्गामाया च मतङ्गी काली कमलवासिनी ॥ ४३ ॥  
 शिवा सङ्गयराणां सर्वमङ्गलरूपिणी ।  
 ओम्निर्नामपदैर्द्वी मधूके परिपूजयेत् ॥ ४४ ॥  
 ततः स्तुवीत देवेशीं मधूकस्थां मलेश्वरीम् ।  
 सर्वकामसमृद्धयर्थं व्रतपूर्णात्त्वसिद्धये ॥ ४५ ॥  
 नमः पुष्करनेत्रायै जगद्धात्र्यै नमोऽस्तु ते ।  
 मलेश्वर्यै मङ्गलैव्यै मङ्गलमङ्गलमूर्तये ॥ ४६ ॥  
 परमा पापहन्त्री च परमार्गप्रदायिनी ।  
 परमेश्वरी प्रजोत्पत्तिः परब्रह्मस्वरूपिणी ॥ ४७ ॥  
 मङ्गलात्री मद्योन्मत्ता मानगम्या मङ्गलता ।  
 मनस्विनी मुनिध्येया मार्तण्डसङ्घारिणी ॥ ४८ ॥  
 जय लोकेश्वरि प्राज्ञे प्रलयाम्बुदसन्निभे ।  
 मङ्गामोडविनाशार्थं पूजितासि सुरासुरैः ॥ ४९ ॥  
 यमलोकाभावकर्त्री यमपूज्या यमाञ्जला ।  
 यमनिग्रहरूपा च यजनीये नमो नमः ॥ ५० ॥


સમસ્વભાવા સર્વેશી સર્વસઙ્ગવિવર્જિતા ।  
 સઙ્ગનાશકરી કામ્યરૂપા કારુણ્યવિગ્રહા ॥ ૫૧ ॥  
 કઙ્કાલકૂરા કામાક્ષી મીનાક્ષી મર્મભેદિની ।  
 માધુર્યરૂપશીલા ચ મધુરસ્વરપૂજિતા ॥ ૫૨ ॥  
 મહામન્ત્રવતી મન્ત્રગમ્યા મન્ત્રપ્રિયકુરી ।  
 મનુષ્યમાનસગમા મન્મથારિપ્રિયકુરી ॥ ૫૩ ॥  
 અશ્વત્થવટનિમ્બામ્નકપિત્યબદરીગતે ।  
 પનસાર્કકરીરાદિક્ષીરવૃક્ષસ્વરૂપિણિ ॥ ૫૪ ॥  
 દુઘવલ્લીનિવાસાર્હે દ્યનીયે દયાધિકે ।  
 દાક્ષિણ્યકરુણારૂપે જય સર્વજ્ઞવલ્લભે ॥ ૫૫ ॥  
 એવં સ્તવેન દેવેશીં પૂજનાન્તે સ્તુવીત તામ્ ।  
 વ્રતસ્ય સકલં પુણ્યં લભતે સર્વદા નરઃ ॥ ૫૬ ॥  
 નિત્યં યઃ પઠતે સ્તોત્રં દેવીપ્રીતિકરં નરઃ ।  
 આધિવ્યાધિભયં નાસ્તિ શિપુભીતિર્ન તસ્ય હિ ॥ ૫૭ ॥  
 અર્થાર્થી ચાર્થમાપ્નોતિ ધર્માર્થી ધર્મમાપ્નુયાત્ ।  
 કામાનવાપ્નુયાત્કામી મોક્ષાર્થી મોક્ષમાપ્નુયાત્ ॥ ૫૮ ॥  
 બ્રાહ્મણો વેદસમ્પનો વિજયી ક્ષત્રિયો ભવેત્ ।  
 વૈશ્યશ્ચ ધનધાન્યાઢ્યો ભવેચ્છૂદ્રઃ સુબ્રાધિકઃ ॥ ૫૯ ॥  
 સ્તોત્રમેતચ્છ્રાદ્ધકાલે યઃ પઠેત્પ્રયતો નરઃ ।  
 પિતૃણામક્ષયા તૃપ્તિર્જાયતે કલ્પવર્તિની ॥ ૬૦ ॥  
 એવમારાધનં દેવ્યાઃ સમુક્તં સુરપૂજિતમ્ ।  
 યઃ કરોતિ નરો ભક્ત્યા સ દેવીલોકભાગભવેત્ ॥ ૬૧ ॥  
 દેવીપૂજનતો વિપ્ર સર્વે કામા ભવન્તિ હિ ।  
 સર્વપાપહતિઃ શુદ્ધા મતિરન્તે પ્રજાયતે ॥ ૬૨ ॥  
 યત્ર તત્ર ભવેત્પૂજ્યો માન્યો માનધનેષુ ચ ।  
 જાયતે જગદ્મ્બાયાઃ પ્રસાદેન વિરઞ્ચિજ ॥ ૬૩ ॥  
 નરકાણાં ન તસ્યાસ્તિ ભયં સ્વપ્નેડપિ કુત્રચિત્ ।  
 મહામાયાપ્રસાદેન પુત્રપૌત્રાદિવર્ધનઃ ॥ ૬૪ ॥

દેવીભક્તો ભવત્યેવ નાત્ર કાર્યા વિચારણા ।  
ઇત્યેવં તે સમાખ્યાતં નરકોદ્ધારલક્ષણમ્ ॥ ૬૫ ॥  
પૂજનં હિ મહાદેવ્યાઃ સર્વમ્ડગલકારકમ્ ।  
મધૂકપૂજનં તદ્દન્માસાનાં ક્રમતો મુને ॥ ૬૬ ॥  
સર્વં સમાચરેદ્યસ્તુ પૂજનં મધુકાહ્યમ્ ।  
ન તસ્ય રોગબાધાદિભયમુદ્ભવતેડનઘ ॥ ૬૭ ॥  
અથાન્યદપિ વક્ષ્યામિ પ્રકૃતેઃ પચ્ચકં પરમ્ ।  
નામ્ના રૂપેણ ચોત્પત્યા જગદાનન્દદાયકમ્ ॥ ૬૮ ॥  
સાખ્યાનં ચ સમાહાત્યં પ્રકૃતેઃ પચ્ચકં મુને ।  
કુતૂહલકરં ચૈવ શ્ૃણુ મુક્તિવિધાયકમ્ ॥ ૬૯ ॥  
ઇતિ દેવીભાગવતે અષ્ટમસ્કન્ધે ચતુર્વિંશાધ્યાયાન્તર્ગતં  
દેવીપૂજનવિધિનિરૂપણં સમાપ્તમ્ ॥


Encoded by Vishwas Bhide

Proofread by Vishwas Bhide, PSA Easwaran

---

——  
*Devipujanavidhikirupanam*

pdf was typeset on September 16, 2023

——  
Please send corrections to [sanskrit@cheerful.com](mailto:sanskrit@cheerful.com)

